
MONASZTIKA ÉS MISZTIKA

2 KREDITES, SZABADON VÁLASZTHATÓ SZEMINÁRIUM

ESTI II. FÉLÉV; IDŐPONT: FEBRUÁR 24. (14:20-17:30) ÉS ÁPRILIS 20. (14:20-17:30); HELYSZÍN: (?) TEREM

Szemináriumvezető: Dr. Stamler Ábel

A tanegység célja: A középkori monasztikus szerzetesség és a misztikatörténet összefüggéseinek feltárása.

A hallgató fejlesztendő kompetenciái: Ismeri a középkori monaszticizmus jelentősebb képviselőit és főbb irányzatait, valamint összefüggéseit a misztikatörténettel. Képes a misztika historiográfiája, valamint a történeti szempontok figyelembevételével önálló, kritikai és kreatív gondolkodásra, véleményének és az igazságnak árnyalt és szabatos kifejezésére. Elkötelezetten törekszik tudásának bővítésére, keresi mások megértésének módját, tudatosan segíti a közös gondolkodást.

Tematika: **1. blokk:** A) Bevezetés (a középkori monaszticizmus önképe, a misztika historiográfiája). B) Monasztikus és misztikus modellek (Athanasziosz: Vita Antonii, Cassianus, Szent Benedek). C) A benedeki spiritualitás a korai középkorban (Nagy Szent Gergely, Smaragdus, Grimlaicus). **2. blokk:** A) Romuald, Szent Brúnó és a két Guigó. B) Clairvaux-i Szent Bernát és Saint-Thierry Vilmos. C) Inklúzus-misztika (beavatás, elfalazás és a misztikus tapasztalat). **3. blokk:** A) A késő-középkori monasztikus megújulás (Kartauzi Dénes). B) Ritualitás és misztika (a szerzetesi ritualitás és a misztika összefüggései) C) Interiorizáció. A monasztikus és misztikus szimbólumok néhány összefüggése (cella, hegy, halál). **4. blokk:** a kurzust záró szemináriumi dolgozat vázlatának és irodalmának bemutatása.

Követelmény: Aktív órai részvétel. A negyedik blokkban a kurzust záró szemináriumi dolgozat vázlatának és irodalmának bemutatása. Írásbeli feladat: egy szabadon választott, az órához kapcsolódó előre egyeztetett témakörben a félév során egy min. 5 oldal terjedelmű dolgozat elkészítése.

Ajánlott irodalom: ALOIS M. HAAS: *Felemelkedés, alászállás, áttörés, Vigilia*, Budapest, 2011, 27–65; HANS URS VON BALTHASAR: *Szemponatok a keresztény misztika mibenlétének meghatározásához*, in *A misztika alapkérdései*, Sík Sándor, Budapest, 2008, 39–72; KURTH RUH: *A nyugati misztika története I*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2006, 135–153, 164–182, 235–348; JOHANNES CASSIANUS: *Az egyiptomi szerzetesek tanítása I–III*, Magyar Bencés Kongregáció, Pannonhalma – Tihany, 1998–1999, passim; *Szent Benedek regulája*, Bencés, Pannonhalma, 2022. (ford. Söveges Dávid); NAGY SZENT GERGELY PÁPA: *Szent Benedek élete és művei*, in Dr. Szennay András (szerk.): *Népek nagy nevelője...*, Szent István Társulat, Budapest, 1981, 231–271; KARTHAUZI (II.) GUIGÓ: *Levél a szemlélődő életről*, Szent Maurícius Monostor – L'Harmattan, Bakonybél – Budapest, 2020, 15–42; SAINT-THIERRYI VILMOS: *Levél az istenhegyi szerzeteseknek*, Szent Maurícius Monostor – L'Harmattan, Bakonybél – Budapest, 2023; CLAIRVAUX-I SZENT BERNÁT: *Az alázat és a góg fokairól / A megtérésről*, Szent Maurícius Monostor – L'Harmattan, Bakonybél – Budapest, 2008, 77–116; UÓ: *A kegyelemről és a szabad elhatározásról / Hogyan szeressük Istent?*, Paulus Hungarus – Kairosz, Budapest, 2002, 139–216; ANDREI PLESU: *Angyalok*, Koinónia, Kolozsvár, 2013, 115–146.